With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

National Office Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

PMBSNU

Модуль Жана Моне «Спільна політика безпеки та оборони Європейського Союзу: виклики, пов’язані з війною в Україні» (ESEDEP)

ESEDEP

Аліна ІОВЧЕВА
Людмила ВОВЧУК
David REICHARD
Florian BIEBER

Про проєкт

https://chmnu.edu.ua/esedep/

Модуль Жана Моне «Спільна політика безпеки та оборони Європейського Союзу: виклики, пов’язані з війною в Україні» (ESEDEP) має на меті розробку та викладання навчального курсу для студентів спеціальності “Міжнародні відносини” Чорноморського національного університету імені Петра Могили з метою розвитку студентів як проєвропейських фахівців у сфері управління міжнародними конфліктами, превентивної дипломатії та міжнародних комунікацій. Водночас, модуль передбачає наукові дослідження функціональної ролі ЄС у міжнародному просторі, поширення знань про ЄС в академічному середовищі, громадському секторі та українському суспільстві загалом.

Модуль «Спільна політика безпеки та оборони Європейського Союзу: виклики, пов’язані з війною в Україні» дотичний до :

- вдосконалення викладання та досліджень у сфері вивчення Європейського Союзу в українській системі вищої освіти;
- генерування знань для підтримки безпекової політики ЄС та посилення ролі ЄС у глобалізованому світі;
- активізації стратегії європейської інтеграції України та залучення до неї навчальних закладів;
- сприяння розвитку системи освіти для популяризації ідеї об’єднаної Європи заради миру, знань про ЄС в українському суспільстві та наближення ЄС до української громадськості;
- співпраці вищих навчальних закладів та інших інституцій, які активно сприяють інтеграції України до європейського безпекового простору;
- створення науково-освітньої мережі українських та європейських науковців, які мають досвід вивчення та дослідження ЄС (європейські студії).

Проєкт у цифрах

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

esedep.chmnu.edu.ua
Facebook: esedep.project

Цілі проєкту

- підвищення обізнаності цільової аудиторії про Спільну політику безпеки і оборони ЄС та дипломатію у сфері врегулювання військових конфліктів, управління міжнародними конфліктами та превентивної дипломатії;
- виховання проєвропейськи налаштованих фахівців у сфері міжнародної дипломатії, підвищення їхніх кар'єрних перспектив шляхом надання їм спеціалізованих знань про зовнішню політику та дипломатію ЄС у процесі розбудови системи міжнародного миру;
- започаткування активної публічної дискусії щодо імплементації європейських стандартів миротворчості на місцевому, регіональному та національному рівнях управління в Україні;
- залучення академічної спільноти, громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування та представників інституцій, зацікавлених у розробці майбутньої безпекової стратегії України, яка сприятиме відновленню країни у мирний час та забезпечить гарантії майбутньої безпеки в Україні та європейському регіоні в цілому;
- привернення уваги представників академічної спільноти, влади та громадського сектору до питання запобігання та конструктивного вирішення воєнних конфліктів шляхом проведення вебінарів, конференцій, круглих столів та публікації науково-популярних матеріалів.

Освітня складова проєкту

Освітня діяльність стала одним із центральних напрямів реалізації проєкту ESEDEP. Її головне завдання полягало у поглибленні знань студентської молоді про функціонування Європейського Союзу як міжнародного безпекового актора, особливості формування та реалізації Спільної політики безпеки та оборони ЄС, а також трансформацію європейської архітектури безпеки в умовах російсько-української війни.

У межах проєкту було розроблено та впроваджено спеціалізований навчальний курс, що поєднав теоретичні засади європейської інтеграції, аналіз інституційних механізмів ЄС і вивчення актуальних міжнародних безпекових викликів.

Особливу увагу приділено взаємозв'язку між рішеннями європейських інституцій, міжнародними політичними процесами та безпековою ситуацією в Україні.

Команда проєкту 02

Аліна ІОВЧЕВА
к.п.н., доцентка кафедри історії ЧНУ імені Петра Могили
координаторка / дослідниця

Людмила ВОВЧУК
к.і.н, доцентка кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики ЧНУ імені Петра Могили
викладачка / дослідниця

Девід РЕЙХАРД
доктор філософії, професор Університету Коменського в Братиславі, старший викладач Інституту міжнародних відносин ім. Карола Рибаріка
викладач / експерт

Флоріан БІБЕР
професор з питань історії та політики Південно-Східної Європи, директор Центру південно-східноєвропейських студій Університету Граца
викладач / експерт

Наукові конференції, круглі столи та експертні дискусії

03

Наукові конференції, круглі столи та експертні дискусії стали важливою платформою для обговорення сучасних міжнародних процесів у межах ESEDEP.

Ці заходи сприяли поширенню знань про політику Європейського Союзу, обміну науковими поглядами та залученню академічної спільноти до аналізу безпекових викликів, які постали перед Європою внаслідок російської агресії проти України.

У центрі дискусій перебували питання трансформації міжнародного порядку, стратегічної ролі Європейського Союзу, розвитку європейської оборонної співпраці, взаємодії ЄС і НАТО та геополітичних наслідків російсько-української війни.

ПРОВЕДЕНІ ЗАХОДИ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ **02 липня2026**	**«ЄС у новій архітектурі європейської безпеки: виклики війни та стратегічна трансформація»** Роль Євросоюзу в безпековій архітектурі, що змінюється під тиском війни.
МІЖНАРОДНА СТУДЕНТСЬКА ДИСКУСІЯ **28 жовтня 2025**	**«Europe Without America: Challenge or Opportunity?»** Студенти обговорювали, чим для ЄС стала б безпека без американських гарантій.
ВЕБІНАР **28 жовтня 2024**	**Крістіан Стоддарт: «Кампанія гібридної війни Росії проти України (2014–2024 рр.)»** Десятиліття гібридних операцій РФ проти України в аналізі британського дослідника.
ВЕБІНАР **16 жовтня 2024**	**Любов Цибульська: «Гібридна війна Кремля в Україні та досвід протидії ЄС»** Експертка з комунікацій – про інструменти, якими ЄС протидіє гібридним загрозам.
КРУГЛИЙ СТІЛ **14 травня 2024**	**«Аналітичні прогнози щодо геополітичних наслідків російськоукраїнської війни для ЄС: основні загрози та виклики»** Онлайн-дискусія з європейської інтеграції.

ПРОВЕДЕНІ ЗАХОДИ

КРУГЛИЙ СТІЛ **03 травня 2025**	**«Геополітичні наслідки російсько-української війни для європейської та міжнародної безпеки».** Обговорення впливу російсько-української війни на європейську та глобальну систему безпеки.
ПРЕЗЕНТАЦІЯ **24 жовтня 2023**	**Презентація «Міжнародні освітні проєкти Erasmus+ на базі ЧНУ імені Петра Могили».** Огляд освітніх ініціатив Erasmus+, які реалізуються ЧНУ імені Петра Могили. Представлення проєкту.
ПРЕЗЕНТАЦІЯ **13 жовтня 2023**	**Презентація модуля Жана Моне ESEDEP.** Представлення мети, навчального курсу, запланованих заходів та основних напрямів реалізації проєкту.

Детальна інформація про заходи

Реалізація навчального курсу 04

2024 рік – започаткування навчального курсу. Перший цикл відбувався з **5 лютого по 18 травня**. Студенти ознайомилися з основами європейської безпекової політики, механізмами врегулювання конфліктів, санкційними інструментами ЄС та розвитком відносин України з європейськими інституціями.

2025 рік – продовження освітньої програми та розширення експертного діалогу. Другий цикл проходив із **3 лютого по 17 травня**. У навчальному процесі розглядалися актуальні питання гібридної війни, військової допомоги Україні, гуманітарної політики ЄС та європейської безпекової єдності.

2026 рік – завершальний цикл викладання **з 26 лютого по 9 травня**. Навчальна програма включала 16 тематичних занять, присвячених європейським інституціям, санкціям, міжнародним конфліктам, відносинам України та ЄС, впливу війни на європейську безпеку й прогнозуванню геополітичних наслідків.

До проведення занять долучалися українські та іноземні науковці, що дозволяло поєднувати різні академічні підходи й експертні погляди. Так, в 2024 році до викладання курсу долучилися 11 експертів, а в 2025 – 10 експертів. Після проходження курсу слухачі отримували сертифікати участі.

Курс із 16 тем пояснює, як ЄС став безпековим актором, якими інструментами він розв’язує конфлікти та як російсько-українська війна змінює Європу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

МОДУЛЬ 1

ЄС заради глобальної стабільності та миру (теми 1– 8)

МОДУЛЬ 2

Російсько-українська війна: виклики для ЄС та глобальної безпеки (теми 9–16)

Модуль 1. Присвячений розвитку Європейського Союзу як міжнародного актора, його політикам, інституціям та інструментам забезпечення миру й безпеки.

Модуль 2. Охоплює відносини України та ЄС, наслідки російсько-української війни, безпекову співпрацю та трансформацію європейської політики.

Лектори курсу

Аліна Іовчева, Флоріан Бібер, Ірина Габро, Володимир Калуга, Олеся Звездова, Павло Гай-Нижник, Людмила Вовчук, Сергій Федуняк, Анна Соловйова, Ігор Тодоров, Ірина Тихоненко, Тетяна Богданова, Девід Реіхард, Богдан Грушецький, Наталя Давидова, Анатолій Худолій, Анастасія Хмель, Олександр Шевчук.

Відеоматеріали проєкту: записи лекцій, вебінарів та інших заходів доступні в плейлисті на YouTube

CERTIFICATE

OF ATTENDENCE

THIS CERTIFICATE IS AWARDED TO

in recognition of their academic contribution, delivered two public lectures on the topics: **«EU approaches to conflict resolution»** (March 15, 2025)

These activities were held within the framework of the **Jean Monnet Module «The EU's Common Security and Defence Policy: challenges related to the War in Ukraine»** №101127823 – ESEDEP – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH (ESEDEP), at Petro Mohyla Black Sea National University (Mykolaiv, Ukraine). 30 academic hours (1 ECTS credits)

Rector
Leonid KLYMENKO

Project Coordinator
Alina IOVCHEVA

СЕРТИФІКАТ

Цей сертифікат підтверджує, що

взяв (ла) участь у Міжнародній науковій конференції «ЄС у новій архітектурі європейської безпеки: виклики війни та стратегічна трансформація»

Ректор
Леонід КЛИМЕНКО

Координатор проєкту
Аліна ІОВЧЕВА

№1001 від 02 липня 2026 року
м. Миколаїв, Україна

Оцінка курсу

Важливою складовою реалізації освітнього напряму ESEDEP стало оцінювання навчального курсу за результатами кожного навчального циклу.

У 2024, 2025 та 2026 роках проводилося анкетування слухачів, результати якого були узагальнені у відповідних звітах.

Систематичний збір зворотного зв'язку дозволяв отримувати інформацію про сприйняття навчальної програми учасниками, оцінювати її змістову актуальність та організаційні аспекти реалізації.

05

Дослідження

Науково-дослідна діяльність стала одним із ключових напрямів реалізації проєкту ESEDEP «Спільна політика безпеки та оборони Європейського Союзу: виклики, пов’язані з війною в Україні».

У межах проєкту дослідницьку увагу було зосереджено на трансформації безпекової політики Європейського Союзу, впливі міжнародних конфліктів на стабільність європейського простору та застосуванні санкційних механізмів як інструменту зовнішньої політики ЄС.

Підсумок наукових результатів

6	14	1
Наукових статей	Наукових доповідей	Колективна монографія

Бібліотека проєкту

Наукові статті

1. Вовчук Л., Дмитрюк М. Роль Європейського Союзу у формуванні нової архітектури європейської безпеки. Старожитності Лукомор'я. 2026. № 2 (35). С. 199–210. https://doi.org/10.33782/2708-4116.2026.2.445

2. Iovcheva A. Competing Narratives of National Identity in Ukrainian Political Discourse (2004–2014). Acta De Historia & Politica: Saeculum XXI. 2026. Vol. 12. P. 115–128. https://doi.org/10.26693/ahpsxxi2026.12.1

3. Вовчук Л., Чайка В. Ісламський чинник як детермінанта зовнішньої політики та безпеки Франції на сучасному етапі. Старожитності Лукомор'я. 2025. № 2 (29). С. 228–237. DOI, зазначений у звіті: https://doi.org/10.33782/270-4116.2025.2.344

4. Семенов Г. Кейс міграційної кризи 2015 року: наслідки для безпеки Німеччини. Старожитності Лукомор'я. 2025. № 1. С. 260–270. https://doi.org/10.33782/2708-4116.2025.1.326

5. Vovchuk L., Volkivskyi A. Implementation of EU Sanctions Against Belarus. Старожитності Лукомор'я. 2024. № 3 (24). P. 97–105. https://doi.org/10.33782/2708-4116.2024.3.274

6. Vovchuk L. The Kosovo Crisis as a Destabilizing Factor of European Security. Acta De Historia & Politica: Saeculum XXI. 2023. P. 14–23. https://doi.org/10.26693/ahpsxxi2023.si.014

Наукові доповіді

1. Трансформація безпекової політики ЄС після повномасштабного російського вторгнення в Україну». https://surl.li/srfrg

2. «Санкції ЄС проти Росії після 24 лютого 2022 р.». https://surl.li/upaov

3. «Strengthening of EU Security Policy in the Conditions of Excessive Conflict Situation in the European Region». https://surl.li/upapm

4. Вовчук Л. Військова допомога ЄС Україні упродовж 2023–2025 рр. Ольвійський форум–2025: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі. Миколаїв, 2025. https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2844

5. Чайка В. В. Історичний фон: аналіз розвитку протидії ісламському екстремізму у Франції. Українська національна ідея в сучасному міждисциплінарному дискурсі: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Харків, 2024. С. 82–84. https://surl.li/nzomvf

6. Дмитрюк М. О. Економічна безпека ЄС в умовах війни в Україні: виклики та рішення (2022–2024 рр.). Могилянські читання–2024. Миколаїв, 2024. https://surl.li/zxebda

7. Тіллаєв Х. О. Порушення міжнародного морського права Росією (2022–2024 рр.). Могилянські читання–2024. Миколаїв, 2024. С. 125–127. https://surl.li/zxebda

8. Галєєва В. Вплив російської дезінформації на українсько-турецькі відносини. Українсько-турецькі відносини крізь століття: історія, дипломатія, економіка, культура. 2025. С. 97–98. https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2788

9. Дмитрюк М. Економічні відносини Туреччини з ЄС (2022–2025 рр.). Українсько-турецькі відносини крізь століття: історія, дипломатія, економіка, культура. 2025. С. 99–100. https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2788

10. Вовук Л. Українсько-данське військове співробітництво в період великої російсько-української війни. Могилянські читання–2025. Миколаїв, 2025. С. 14–17. https://surl.li/wznuvs

11. Iovcheva A. The EU’s Role in Reshaping the International Security Order After the Russian Invasion of Ukraine. Mohyla Readings–2025. Mykolaiv, 2025. P. 32–37. https://surl.li/wznuvs

12. Iovcheva A. The EU’s Role in Reshaping the International Security Order After the Russian Invasion of Ukraine. Могилянські читання–2025. Миколаїв, 2025. С. 32–37. https://lnk.ua/D52joQfM7

13. Iovcheva A. M. The EU’s Transformation from a Civilian Power Towards a Security and Defence Union After Russia’s Full-Scale Invasion of Ukraine. ЄС у новій архітектурі європейської безпеки: виклики війни та стратегічна трансформація: збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції. Миколаїв, 2026. С. 8–9. https://surl.li/kcchmg

14. Вовчук Л. А. Історична пам’ять як складова європейської безпеки: протидія антиукраїнським деструктивним наративам в умовах російсько-української війни. ЄС у новій архітектурі європейської безпеки: виклики війни та стратегічна трансформація: збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції. Миколаїв, 2026. С. 38–40. https://surl.li/kcchmg

Колективна монографія

Підготовка монографії стала складовою систематизації та узагальнення наукових напрацювань у межах проєкту. Видання покликане поглибити академічне осмислення трансформації європейської безпекової архітектури, ролі Європейського Союзу в забезпеченні міжнародної стабільності та впливу російської агресії проти України на сучасні геополітичні процеси.

https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3392

Контакти

Координаторка проєкту: Аліна Іовчева
Телефон: +380 99 787 60 86
Електронна пошта: alina.iovcheva@gmail.com
Адреса: вул. 68 Десантників, 10, м. Миколаїв, Україна

Інформаційні ресурси
Сайт: https://esedep.chmnu.edu.ua/
Telegram: esedep
Instagram: esedep.project
Facebook: esedep.project

ESEDEP